

ZİDEK

Ziraat Fakülteleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
Association for Evaluation and Accreditation of Agricultural Engineering Educational Programs

Özdeğerlendirme Raporu Hazırlarken Dikkat Edilmesi Gereken Konular

ZİDEK

Ziraat Fakülteleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği

Gazi Mahallesi Özata Sokak No:21/5

Yenimahalle-ANKARA

Tel: 0 (312) 419 04 99 Faks: 0 (312) 419 04 98

E-posta: info@zidek.org.tr

Web sayfası: <http://www.zidek.org.tr>

(Sürüm 3.0-18.08.2026)

ZİDEK

ÖZDEĞERLENDİRME RAPORU HAZIRLARKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR

ZİDEK tarafından değerlendirilecek ziraat, orman ve su ürünleri mühendisliği programları, özdeğerlendirme raporlarını ZİDEK'in belirlemiş olduğu Özdeğerlendirme Raporu (ÖDR) belgesine göre hazırlamalı ve ZİDEK değerlendirme ölçütlerinin nasıl karşılandığını kanıtlarıyla açıklamalıdır.

Kullanılması gereken özdeğerlendirme raporu formatı ve ZİDEK değerlendirme ölçütleri ile ilgili ZİDEK belgelerinin güncel sürümlerine ZİDEK web sitesinden (<https://www.zidek.org.tr/>) erişilebilir.

Değerlendirmenin ağırlıklı bir kısmı bu rapor üzerinden yapılacağından, ÖDR'nin titizlikle hazırlanması önemlidir. ÖDR; (1) Ana Bölüm, (2) Ek I (Programa İlişkin Ek Bilgiler) ve (3) Ek II (Kurum Profili) olmak üzere üç bölümden oluşur. ÖDR'nin elektronik ortamda ZİDEK Ofisine iletilmesi ile birlikte Sanal Belge Odaları Hazırlama Yönergesi (SBOHY) ve ÖDR'de belirtilen belgeler yüklenmiş olarak ZİDEK erişimine açılması gereken sanal Fakülte Belge Odası (SFBO) ve sanal Bölüm Belge Odası (SBBO)'nda verilen bilgi ve belgeler ÖDR'nin tamamlayıcılarıdır ve ÖDR'nin ilgili alt bölümlerinde liste olarak yer almalıdır. Rapor, okunması ve anlaşılması kolay bir dille hazırlanmış olmalı ve tüm bilgiler belgelere dayandırılmalıdır.

ZİDEK'e sunulacak özdeğerlendirme raporlarının hazırlanması sırasında aşağıdaki konuların göz önüne alınması değerlendirme sürecinin daha sağlıklı işlemesine katkı yapacaktır:

- 1. Özdeğerlendirme raporu fiziksel formatı:** Özdeğerlendirme raporları gerektiğinde A4 kağıda basılabilecek şekilde hem PDF hem Microsoft Word (docx) formatında hazırlanmalı ve ZİDEK'e yalnızca elektronik ortamda gönderilmelidir. Ek-II (Kurum Profili) dışındaki tüm ekler (Ek I) ana rapor dosyasının içinde olmalıdır. Üniversite, ilgili fakülte ve bu fakültede yürütülen tüm programlara ilişkin bilgilerin verildiği Ek II (Kurum Profili) bölümü ana rapor ile aynı formatta, ayrı bir dosya olarak hazırlanmalıdır.

ÖDR'de kullanılan tablolardaki tüm kutular (gölgeli taranmışlar dışında) geçerli verilerle doldurulmalıdır. Gölgeli taranmış kutulara herhangi bir veri girişi yapılmamalıdır. Veri girişi yapılması gereken kutulardaki veriler tanımlı değilse (örneğin, o yıl mezun verilmemişse) "-" işareti kullanarak belirtilmelidir.

2. **Aynı adla birden fazla program yürütülmesi durumunda verilerin ayrıştırılması:** Program adı, türü veya (%100 İngilizce ya da %30 İngilizce gibi) öğretim dili farklı birden fazla program yürüten kurumların tüm programları için verilerin ve ölçütlere ilişkin kanıtların ayrıştırılması gerekir. Bir dönemde birden fazla program ile başvuru olması durumunda bu programlara özgü ayrı özdeğerlendirme raporları hazırlanması gerekmektedir. Tüm ZİDEK ölçütlerinin (özellikle program çıktılarına ilişkin Ölçüt 3 için tüm ayrıntıları ile) nasıl sağlandığına ilişkin verilerin ve kanıtların (özellikle programın ölçme-değerlendirme-geri besleme sonuçlarını içerecek biçimde) hem normal öğretim programları hem de %100 İngilizce ya da %30 İngilizce programları için ayrıştırılmış, ancak programların birbirleri üzerindeki etkileriyle birlikte irdelenmiş olarak ayrı ayrı belgelenmesi gerekmektedir. Başvurunun farklı programlar için birlikte veya ayrı ayrı yapılmış olması programlar arası etkileşimin irdelenmesi gereğini ortadan kaldırmaz.
3. **Kullanılan ölçme-değerlendirme-iyileştirme süreçleri ile ilgili açıklamalar:** ZİDEK değerlendirmesine başvuran bir ziraat, orman veya su ürünleri mühendisliği programının, programın eğitim amaçları ve program çıktıları başta olmak üzere, tüm ZİDEK ölçütlerinin gereklerini düzenli olarak ölçmek, değerlendirmek ve sürekli iyileştirmek için belgelere dayalı bir kalite güvence ve iyileştirme sistemi kurmuş ve çalıştırıyor olması beklenmektedir. Kurumun bu sistem kapsamında kullanmakta olduğu ölçme-değerlendirme-iyileştirme süreçlerinin özdeğerlendirme raporunda ayrıntılı olarak açıklanması programın ZİDEK tarafından daha sağlıklı bir biçimde değerlendirilmesine yardımcı olacaktır.
4. **Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili açıklamalar:** Ölçüt 2’de tanımlanmış olan program eğitim amaçlarının, öğrencilerin mezuniyetten sonra yakın bir gelecekte erişimleri istenen kariyer hedeflerini ve mesleki beklentilerini tanımlaması gerektiği unutulmamalıdır. Ölçüt 3 içindeki program çıktılarının ise, bu amaçlara ulaşabilmeleri için öğrencilerin mezun oluncaya kadar kazanmaları gereken bilgi, beceri ve farkındalıkları tanımlaması gerektiği konusuna da dikkat edilmelidir. Çıktılarla amaçlar arasındaki ilişkiler ve eğitim programındaki derslerle program çıktıları arasındaki bağlantılar, gerçekçi bir değerlendirmeyle ortaya konulmalıdır. Programın eğitim amaçlarının ZİDEK çıktılarına benzer ya da anımsatacak biçimde tanımlanması bir yetersizlik olarak değerlendirilir.

5. **Program çıktılarına ilişkin kanıtlar:** ZİDEK değerlendirmesine başvuran bir ziraat, orman veya su ürünleri mühendisliği programının ZİDEK değerlendirme ölçütlerini karşıladığını gösterebilmesi ve bu bağlamda Ölçüt 3 kapsamında tanımlanan program çıktılarının tüm bileşenleri ile birlikte tüm öğrenciler için geçerli olacak biçimde sağlandığını kanıtlaması beklenmektedir. Program çıktılarını ölçmek ve bu çıktıların sağlandığını kanıtlamak için yalnızca anketlerin veya yalnızca ders geçme başarı notlarının kullanılması yeterli değildir ve bu durum ZİDEK tarafından yetersizlik olarak değerlendirilir. Bu nedenle, programlarını ZİDEK değerlendirmesine hazırlayan kurumların bu konuya özellikle dikkat etmeleri, özdeğerlendirme raporlarında anketler dışında ve özellikle öğrenci çalışmalarına dayandırılmış doğrudan ölçme yöntemlerinin kullanımını somut olarak açıklamış ve belgelemiş olmaları sağlıklı bir program değerlendirmesi yapılabilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Eğitim planı içindeki derslerin çıktılarının program çıktılarına katkısı somut ve ölçülebilir yöntemlerle belirlenmeli ve kanıtlanmalıdır.
6. **Sürekli iyileştirmeye ilişkin kanıtlar:** ZİDEK değerlendirme ölçütlerinden Ölçüt 4, programın sürekli iyileştirilmesine yönelik olarak kullanılan bir sürecin varlığına ilişkin kanıtlar ile kurulan ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileştirilmesi için kullanıldığını gösteren kanıtlar sunulmasını gerektirmektedir. Bu iyileştirme, başta Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili alanlar olmak üzere, programın gelişmeye açık tüm alanları ile ilgili sistematik bir biçimde toplanmış somut verilere dayanmalıdır. Özellikle de Ölçüt 3 için ölçme-değerlendirme-iyileştirme çevriminin en az bir kez kapatıldığının ve ölçme-değerlendirme sonuçlarından yola çıkarak, geri besleme yoluyla eğitimde iyileştirme yapıldığının özdeğerlendirme raporunda tüm ayrıntılarıyla belgelenmiş olması beklenmektedir.